

Verantwoording

Op 27 december 2010 gaf de directie van de Eigen Veerdienst Terschelling (EVT) mij de opdracht tot een onderzoek naar de problemen rond de veerdienst Harlingen – Terschelling. Het hoofddoel was door mij zelf in de volgende bewoordingen omschreven: *in de eerste plaats via een heldere beschrijving orde brengen in de huidige, nogal onoverzichtelijke chaos van gebeurtenissen, twistpunten, rechtszaken en perspectieven [rond deze problemen, mm].* Daarnaast moest het onderzoek licht werpen op de besluitvorming en de casus in een bredere context plaatsen.

De opdracht is verleend onder de volgende voorwaarden:

- de opdrachtgever heeft geen zeggenschap over de uitvoering van het onderzoek noch over de inhoud van het rapport.
- de onderzoeker heeft het auteursrecht op het rapport.
- als de opdrachtgever het rapport publiceert, moet dat integraal geschieden. Wijzigingen of aanvullingen zijn alleen mogelijk met schriftelijke toestemming van de auteur.
- de opdrachtgever heeft uiteraard de vrijheid een eigen commentaar op het rapport te publiceren.
- als de opdrachtgever het rapport niet binnen zes maanden publiceert, zal de auteur dat doen.

Het onderzoek is uitgevoerd via bestudering van documentatie, brieven en e-mails (deels afkomstig uit intern en extern e-mail verkeer van Rijkswaterstaat Noord-Nederland, waarover EVT beschikte en waarin zij de onderzoeker inzage gaf) en via gesprekken met een aantal betrokkenen. Voor een uitvoerig overzicht van de bronnen zie bijlage 1. Betrokkenen die niet bereid waren tot een gesprek zijn benaderd met schriftelijke vragen. Zij hebben bovendien, net als degenen die wel wilden spreken, de gelegenheid gekregen op het conceptrapport te reageren. Deze reacties zijn deels in het eindrapport verwerkt en deels in bijlage 2 opgenomen. Ook de weigeringen van rederij Doeksen zijn daar te vinden.

Het onderzoek is uitgevoerd door dr. M. Metzke met assistentie van drs. Hans van der Jagt. De reportage in hoofdstuk 4 'Wat vindt Terschelling?' is uitgevoerd door de journaliste Astrid van de Weijenbergh en bewerkt door Metzke.

Voorbehoud

Drie van de vier centrale spelers in dit conflict hebben aan dit onderzoek meegewerkt: de gemeente Terschelling, het ministerie van Infrastructuur & Milieu (inclusief Rijkswaterstaat Noord-Nederland) en rederij EVT. De vierde partij, rederij Doeksen, weigerde, ondanks herhaalde verzoeken. Mijn zicht op de visie van deze rederij rust op de overige gesprekken, op schriftelijke bronnen als de voornoemde interne I&M/ RWS e-mails en op het bemiddelingsrapport van Berenschot. Deze beperking had consequenties voor het onderzoek. Omdat de visie van Doeksen alleen indirect waarneembaar was, dreigden de visie van RWS/I&M, de gemeente Terschelling en rederij EVT relatief meer gewicht te krijgen. Ik heb geprobeerd dit te neutraliseren door a) vooral te steunen op documenten en feiten, b) bij het weergeven van opinies zo veel mogelijk ook andere, contrasterende opinies op te nemen, en c) een deel van de reacties op de concepttekst in de eindtekst te verwerken. Het notenapparaat illustreert deze werkwijze. De tekst bevat 129 voetnoten, met vaak meerdere verwijzingen. In 84 noten (twee derde) wordt uitsluitend verwezen naar documenten, interne e-mails, berichtgeving in de media en schriftelijke reacties op de concepttekst. In 45 noten (een derde) wordt (mede) verwezen naar interviews. Daarvan verwijzen er 25 naar gesprekken met de gemeente Terschelling, 11 naar gesprekken met EVT en 9 naar gesprekken met het ministerie van I&M/RWS. Als al sprake is van onevenredig verdeelde aandacht, dan 'bevoordeelt' die dus de gemeente Terschelling. Niettemin heb ik niet de illusie dat ik hiermee volledig evenwicht heb kunnen bereiken.

Marcel Metzke
Ooij, 6 april 2012